

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 02.06.2026

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Karadeniz Bölgesi'nin en önemli geçim kaynaklarından biri olan çay üretiminde maliyet artışları üreticileri zor durumda bırakmaktadır. Çay üreticilerimiz içerisinde bulunduğumuz zor şartlarda ürettiği çayı zarar etmeden satabilmenin gayreti içerisinde ve geleceğe dair büyük kaygılar yaşamaktadır. Her yıl taban fiyat, kontenjan uygulaması ve randevulu sisteme geçilmesi gibi nedenlerle mağdur edilen çay üreticilerimiz emeklerinin karşılığını alamamakta, özel sektöre mahrum bırakılmaktadır.

Son olarak ÇAYKUR'un yaş çay alımlarında uyguladığı kontenjan sistemi tüm Doğu Karadeniz'de üreticilerin tepkisine neden olmuştur. Artvin'de 25 kg'a düşürülen kontenjan nedeniyle ürünü teslim etmekte zorlanan üreticilerimiz, özel sektör firmalarının düşük fiyat politikasına yönelmek zorunda kaldıklarını ifade etmektedir. Özel sektör tarafından kantar da 25-26 TL'ye yaş çay aldığı dile getirilmektedir.

Bölgedeki üretici temsilcileri yaşanan sorunun çözümü için ÇAYKUR'un alım kapasitesini artırması ve üreticiyi koruyacak denetim mekanizmalarının devreye alınması gerektiğini savunmaktadır. Uzmanlar, çay sezonunun en yoğun döneminde yaşanan bu tablonun hem üretici gelirini hem de bölge ekonomisini doğrudan etkilediğine dikkat çekmektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar, üretim maliyetleri, vergiler göz önüne alındığında yetersiz yaş çay alım fiyatları ile kota ve kontenjan uygulamaları çay üreticilerimizi göz göre göre açlığa ve yoksulluğa mahkum etmektedir. Ülkemizin gerçekleriyle bağdaşmayan bu uygulamaları kabul etmek mümkün değildir. Çay üreticisinin emeğinin karşılığını hakkıyla alması adına gerekli düzenlemeler hayata geçirilmeli, mağduriyetler giderilmelidir.

Bu Bağlamda;

- 1- Son 5 yılda yaş çay alım fiyatı ne kadar artmıştır? Aynı dönemde yüksek enflasyon etkisiyle üretim kalemleri ne kadar zamlanmıştır?
- 2- Her yıl maliyetlerin, işçilik giderlerinin, girdilerin, gübre fiyatının ve benzeri her türlü kalemin fiyatı azami oranda artış gösterdiği ortadayken çay üreticileri düşük yaş çay alım fiyatlarıyla neden mağdur edilmektedir?
- 3- Uzun yıllardır mağduriyet yaratan kota ve kontenjan uygulamasından ne zaman vazgeçilecektir?
- 4- Çeşitli uygulamalar üzerinden çay üreticileri neden özel sektöre mahkum bırakılmaktadır?
- 5- Çay üreticilerini desteklemek adına Bakanlığınız nezdinde yürütülen herhangi bir çalışma mevcut mudur?
- 6- Tüm bu noktaların aydınlatılması ve uzun yıllardır mağduriyet yaşayan çay üreticilerinin 2026 yılında mağduriyetlerinin giderilmesi hususunda Bakanlığınız nezdinde yürütülen çalışmalar nelerdir? Detaylarıyla kamuoyunu aydınlatır mısınız?